



Bruxelles, 30.1.2014.
COM(2014) 32 final

2014/0014 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) br. 1308/2013 i Uredbe (EU) br. 1306/2013 u pogledu programa potpore za dostavu voća i povrća, banana te mlijeka u obrazovnim ustanovama

{SWD(2014) 28 final}

{SWD(2014) 29 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Opći kontekst

Uredbom (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (Uredba o jedinstvenoj zajedničkoj organizaciji tržišta)¹ predviđa se pravni i financijski okvir kojim se uređuje distribucija odabranih poljoprivrednih proizvoda djeci u školama Programom distribucije mlijeka u školama i Programom distribucije voća u školama.

Ta su se dva programa razvijala neovisno jedan o drugome i u različitim razdobljima. Program distribucije mlijeka u školama uveden je već 1968. kada je uspostavljena zajednička organizacija tržišta mlijeka, a stvarno se provodi od 1977. Program distribucije voća u školama novijeg je datuma i proizišao je kao politička obveza u okviru reforme zajedničke organizacije tržišta voća i povrća iz 2007. Sadašnji programi djeluju unutar različitih pravnih i financijskih okvira te pokazuju neke značajne razlike u obliku i funkcioniranju.

Oba su programa uspostavljena radi promicanja potrošnje voća i povrća te mliječnih proizvoda, a to su važni sektori europske poljoprivrede od koji svaki predstavlja oko 15 % vrijednosti poljoprivredne proizvodnje Europske unije (EU). Osim što su gospodarski važni, korisni su i u kontekstu javnog zdravlja te su prikladni za distribuciju školskoj djeci.

Razlog zbog kojeg su uspostavljena ta dva programa u školama još je uvijek važan u trenutačnom kontekstu opadajuće potrošnje voća i povrća te mliječnih proizvoda. Unatoč različitim naporima promicanja zdravlja i poljoprivrednih proizvoda koji su se poduzimali na nacionalnoj razini i na razini EU-a kako bi se povećala potrošnja, nije došlo do preokretanja negativnih trendova, osobito za svježe voće i povrće te konzumno mlijeko. Takvo stanje pogoršavaju, među ostalim, moderni trendovi potrošnje usmjereni prema prerađevinama koje često sadržavaju velike količine dodanog šećera, soli i masti, i poticat će ga mlađe dobne skupine.

Unatoč tome što su se trenutačni programi na pozitivan način uklopili u škole i što se priznaje njihova važnost, zaključci koji se temelje na različitim izvješćima i vanjskim evaluacijama ukazuju na određene slabosti u oblikovanju tih programa i na neučinkovitost u njihovu djelovanju.

ZPP 2020. već sadržava važne elemente za koje se očekuje da će se njima riješiti neki od utvrđenih problema, posebno značajnim promjenama u financiranju Programa distribucije voća u školama te jačanjem njegove obrazovne dimenzije. Novi zahtjev u okviru Programa distribucije mlijeka u školama prema kojemu države članice koje sudjeluju u programu trebaju sastaviti strategiju pomoći će da provedba programa bude usredotočena, kao što je to već slučaj s Programom distribucije voća u školama. Međutim, prijedlog Komisije za ZPP 2020. donesen je prije završetka vanjskih evaluacija trenutačnih programa i prije izvješća Europskog revizorskog suda (dalje u tekstu „ERS”).

Ciljevi prijedloga

Cilj je prijedloga ne samo riješiti endogene probleme svojstvene funkcioniranju programa i time povećati njihovu djelotvornost i učinkovitost, nego i pružiti jedinstven odgovor politike kako bi se osiguralo da ti programi mogu ispuniti dugoročne ciljeve i učinkovito odgovoriti na

¹ Uredba (EU) br. 1308/2013 [COM(2011)626] Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i o stavljanju izvan snage uredbama Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str.671.).

vanjske izazove. To je u skladu s preporukom ERS-a da „je potrebna veća koordinacija i sinergija između tih dvaju programa kako bi se osigurao globalno usklađen pristup prehrani te učinkovito upravljanje tim programima”. Ovim prijedlogom Komisija odgovara i na obvezu u pogledu izvješćivanja koja proizlazi iz članka 225. točke (c) Uredbe u vezi s mogućnošću proširenja područja primjene školskih programa tako da uključuju maslinovo ulje i stolne masline.

Prvo, cilj je prijedloga promijeniti usmjerenost trenutačnog plana prema dugoročnim ciljevima radi jačanja obrazovnih dimenzija obaju programa i pridonijeti ponovnom povezivanju mladih građana s hranom i njezinim izvorima te time poboljšati percepciju poljoprivrede i njezinih proizvoda, ZPP-a i EU-a. Trenutačno postoji raskorak između načina na koji su programi osmišljeni i tih ciljeva s obzirom na to da im ti programi drugačije pristupaju. Obrazovna dimenzija uključena je u Program distribucije voća u školama od samog početka, dok se Programom distribucije mlijeka u školama od država članica ne zahtijeva korištenje posebnih obrazovnih mjera, zbog čega je povezanost distribuiranih proizvoda i programa slaba. Nadalje, sustav evaluacije i praćenja Programa distribucije mlijeka u školama je slab, dok bi taj sustav za Program distribucije voća u školama trebalo poboljšati, što je važno za mjerenje njihove srednjoročne i dugoročne učinkovitosti.

Drugo, cilj je ujediniti i konsolidirati trenutačne odvojene pravne i financijske okvire te povećati vidljivost intervencije EU-a kako bi se osigurao globalno dosljedan pristup ZPP-a distribuciji u školama i povećala učinkovitost upravljanja. Budući da su se trenutačni programi razvijali neovisno jedan o drugome i u različitim razdobljima, postoji nedostatak koordinacije i dosljednosti između njih, premda imaju slične ciljeve i ciljne skupine. Sadašnji rascjepkani sustav povlači za sobom mnoštvo različitih pristupa i poruka, što bi moglo imati negativan učinak na djelotvornost sustava kao cjeline. Navedeni problem proizlazi iz različitih pravnih i financijskih okvira, tržišnih razlika između uključenih proizvoda i odluka na razini država članica o načinu provedbe dvaju programa.

Zadnje, ali ne manje važno, sredstva dodijeljena promicanju potrošnje poljoprivrednih proizvoda u školama trebalo bi učinkovitije trošiti tako da financijski potencijal programa bude bolje usmjeren na povećanje njihova učinka i da se poveća učinkovitost distribucije u odnosu na njezine troškove. Neki od trenutačnih nedostataka zajednički su obama programima (poput velikog administrativnog i organizacijskog opterećenja), a neki su specifični za Program distribucije voća u školama (uglavnom nedostatan izvršenje od otprilike 30 % njegova potencijala i velika nepodudaranja troškova proizvoda uključenih u distribuciju) ili za Program distribucije mlijeka u školama (potencijalan učinak mrtvog tereta, niski omjer troškova i koristi).

2. REZULTATI SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I OCJENE UTJECAJA

Revizija školskih programa započela je u listopadu 2012.

Tijekom postupka ocjene utjecaja provedeno je javno savjetovanje i zainteresirane su strane bile pozvane da pridonesu reviziji. Postupak javnog savjetovanja temeljio se na dokumentu o savjetovanju koji je bio strukturiran oko devet otvorenih pitanja. Savjetovanje je trajalo 12 tjedana i provodilo se na temelju *online* upitnika. Osim toga, tijekom postupka organizirani su sastanci i saslušanja, uključujući i sastanak s dionicima 15. ožujka 2013.

Ocjenom utjecaja razrađena su tri scenarija: 1.) opcija „status quo” kojom se zadržavaju odvojeni okviri za distribuciju u školama, ali uključuju poboljšanja školskih programa proizašla iz ZPP-a 2020.; 2.) scenarij „prilagodbe” kojim se istražuje bi li ciljevi revizije mogli biti ostvareni unutar trenutačnih odvojenih okvira, ali uz mjere/promjene čiji je cilj

premošćivanje raskoraka u obrazovnim dimenzijama trenutačnih programa, povećanje sinergija između tih programa te daljnje pojednostavljenje i poboljšanje programa nakon ZPP-a 2020.; i 3.) scenarij „novi okvir”, koji podrazumijeva značajnu promjenu politike stvaranjem zajedničkog pravnog i financijskog okvira za distribuciju ograničenog broja proizvoda, zajedno s usmjerenjem prema dugoročnim ciljevima jačanjem obrazovne dimenzije programa.

Na temelju evaluacija trenutačnih okvira politike i analize budućih izazova i potreba, ocjenom utjecaja procjenjuju se i uspoređuju učinci tih triju alternativnih scenarija u odnosu na njihov potencijal postizanja ciljeva te u smislu djelotvornosti, učinkovitosti i usklađenosti s glavnim ciljevima:

- scenarij „status quo”, s ojačanim Programom distribucije voća u školama, dodatno bi pogoršao postojeći raskorak u obrazovnoj dimenziji između Programa distribucije voća u školama i Programa distribucije mlijeka u školama i ne bi donio mnogo u smislu učinkovitosti upravljanja. On isto tako daje ograničen doprinos osiguranju ujednačene i vidljive intervencije EU-a. Iako je neutralan što se tiče proračuna, sadržava određenu proračunsku nesigurnost jer ne postoji ograničenje financiranja Programa distribucije mlijeka u školama. Zadržava visoku razinu administrativnog opterećenja u usporedbi s koristima (niski omjer troškova i koristi), znatne varijacije djelotvornosti zbog velikih nepodudaranja troškova proizvoda za Program distribucije voća u školama i nastavak mogućeg učinka mrtvog tereta kod Programa distribucije mlijeka u školama. Postoje dvojbe o tome bi li ova opcija mogla dati odgovarajući odgovor na nove izazove povezane s uzorcima potrošnje i potražnjom za svježim poljoprivrednim proizvodima. Smatra se da daje ograničeni doprinos horizontalnim ciljevima bolje regulacije i pojednostavljivanja, međutim može pridonijeti ciljevima javnog zdravlja, to jest smanjenju nejednakosti u vezi sa zdravljem, nacionalnim strategijama i usmjerenim djelovanjem.
- s druge strane, očekuje se da bi opcija prilagodbe glavne učinke postigla jačanjem obrazovne dimenzije Programa distribucije mlijeka u školama i sinergija u provedbi obaju programa, uz zadržavanje trenutačnih odvojenih okvira. Time bi se bolje pridonijelo dugoročnim ciljevima održivog povećanja potražnje za tim poljoprivrednim proizvodima i oblikovanja zdravijih prehrambenih navika. Pozitivna je u smislu povećanih sinergija, no one su ograničene zbog različitih financijskih mehanizama između programa. Manje administrativno opterećenje donosi više koristi, manju složenost zbog sinergija i zajedničkih postupaka.
- opcija „novi okvir” prebacuje fokus trenutačnih školskih programa na sustav mjera koje bolje ispunjavaju dugoročne ciljeve i njome se premošćuje raskorak u načinu na koji su trenutačno osmišljena ta dva programa. Nadalje, državama članicama daje veću fleksibilnost u upravljanju školskim programom i omogućuje im da usredotoče svoja djelovanja na temelju prioritarnih potreba, uz potrebnu proračunsku fleksibilnost kako bi mogle djelovati u okviru različitih financijskih prava i odgovoriti na mijenjajuće situacije. Osim toga, osmišljena je tako da postigne najveći učinak školske intervencije unutar utvrđenog proračuna. Njome se uklanjaju nesigurnosti povezane s proračunom EU-a, s obzirom na to da se u okviru nje utvrđuje fiksna godišnja granica za školsku intervenciju, koja odražava trenutačni (ZPP 2020) potencijal apsorpcije. Uz poboljšane financijske mehanizme i uvjete sudjelovanja postojeći bi se potencijal mogao učinkovitije iskoristiti.

Na osnovu toga, ocjenom utjecaja zaključeno je da scenarij „novi okvir” na najuravnoteženiji način postupno prebacuje fokus školskih programa na dugoročne ciljeve, time im

omogućujući da odgovore na glavne probleme opadajuće potrošnje voća i povrća te mlijeka te uspostavlja ključnu povezanost s poljoprivredom i njezinim raznovrsnim proizvodima.

Pojednostavljivanje je bio važan element koji se razmatrao tijekom postupka i trebalo bi ga ojačati na više načina, uglavnom na temelju akata Komisije kojima će se određeni zahtjevi spojiti ili ukloniti.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

Predlaže se uspostava zajedničkog pravnog i financijskog okvira za distribuciju voća i povrća te mlijeka djeci u školama, koji će biti potpomognut pojačanim obrazovnim mjerama kako bi se potvrdila povezanost s poljoprivredom i njezinim raznolikim proizvodima te sa širim pitanjima poput onih koja se odnose na javno zdravlje i okoliš. Novi bi okvir bio neutralan što se tiče proračuna i djelovao bi unutar proračuna predviđenog za školske programe u okviru ZPP-a 2020. Struktura novog programa uglavnom se temelji na postojećim elementima dvaju programa za koje se smatra da dobro funkcioniraju i da su učinkoviti.

Prijedlog se temelji na članku 42. i članku 43. stavku 2. Ugovora. U skladu je s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti, pri čemu se okvir za djelovanje i temeljna načela utvrđuju na razini EU-a, dok države članice još uvijek mogu slobodno djelovati kako bi prilagodile program prema svojim prioritetima u skladu s nacionalnim/regionalnim posebnostima te utvrdile ciljeve i načine provedbe.

Ključni elementi novog prijedloga su sljedeći:

- usmjeravanje distribucije: predlaže se usmjeriti distribuciju proizvoda u školama na dva „glavna proizvoda”: samo svježe voće i povrće (uključujući i banane) te konzumno mlijeko, pri čemu udjel masnoće u konzumnom mlijeku određuju nacionalna tijela nadležna za zdravstvo. To bi usmjeravanje bilo korisno zbog više razloga, posebno zbog toga što bi se distribucija odvijala unutar utvrđenog proračuna, njome bi se smanjilo organizacijsko opterećenje za škole i u skladu je s potrebom da se pomogne preokrenuti trend opadajuće potrošnje tih dviju skupina proizvoda. Osim toga, to bi bilo u skladu s ukupnom praksom, s obzirom na to da su svježe voće i povrće te konzumno mlijeko proizvodi koji se najviše distribuiraju u okviru trenutnih programa. Međutim, države članice mogle bi uključiti i veći izbor poljoprivrednih proizvoda u okviru tematskih obrazovnih mjera.
- ujednačavanje financijskih odredaba i poboljšanje uvjeta financiranja kako bi se povećala učinkovitost trošenja sredstava:
 - s obzirom na razlike između proizvoda i njihovih lanaca opskrbe te različito stanje u vezi s potrošnjom u državama članicama, državama članicama dodijelile bi se odvojene „omotnice” za voće i povrće (uključujući banane) te mlijeko. Omotnica za voće i povrće u skladu s proračunom ZPP-a 2020. (150 milijuna EUR) i omotnica za mlijeko koja odgovara očekivanom iskorištenju sredstava (80 milijuna EUR). Predvidjela bi se određena fleksibilnost, pa bi države članice mogle prenositi ograničene dijelove dodijeljenih sredstava iz jedne omotnice u drugu ovisno o svojim potrebama (određivanje prioriteta intervencije strategijama). Unutar tih omotnica odredili bi se pragovi za prateće mjere i druge prihvatljive mjere poput evaluacije, praćenja i izvješćivanja.
 - na temelju dosadašnjeg iskustva, razina doprinosa EU-a za pokriće cijene proizvoda bila bi ograničena maksimalnom potporom EU-a po obroku za voće i povrće te mlijeko, a ne razinama sufinanciranja EU-a kao što je do sada bio slučaj kod Programa distribucije voća u školama. To bi bio novi element za

voće i povrće, koji bi pomogao ublažiti velike razlike u cijeni distribuiranih proizvoda i podrazumijevao bi pojednostavljenje u smislu upravljanja. Povećala bi se razina subvencije EU-a za mlijeko kako bi se smanjio učinak mrtvog tereta (tako što bi se omogućila besplatna ili skoro besplatna distribucija) i povećala isplativost. Navedeni elementi prijedloga odgovaraju obvezi koju je Komisija preuzela² u okviru donošenja Uredbe Vijeća (EU) br. 1370/2013³, a to je da će preispitati financijske mehanizme trenutnih programa, i to potporu distribuciji mlijeka i sufinanciranje troškova programa distribucije voća u školama. Država članicama i dalje će biti dopušteno dodjeljivati nacionalne dodatke ili privlačiti privatno financiranje kako bi povećale područje primjene i/ili intenzitet svoje intervencije u pogledu školskih programa.

- jačanje obrazovne dimenzije: prateće obrazovne mjere bile bi uvjet i za distribuciju mlijeka, čime bi se premostio raskorak između trenutnih programa. Te bi mjere imale snažnu obrazovnu dimenziju i bile bi usredotočene na pitanja poljoprivrede, prehrane/zdravlja (uravnotežena prehrana) i okoliša. Osim toga, one bi bile kritični instrument (ponovnog) povezivanja djece s hranom, poljoprivrednom proizvodnjom i poljoprivrednicima. Obrazovne bi mjere trebale biti usmjerene prema školskoj populaciji i trebale bi, ako je moguće, uključivati obitelj i zajednicu te obuhvaćati i šire pitanje postojeće ponude zdravih izbora hrane i napitaka u školama. One su korisne s obzirom na to da dokazi pokazuju da mnoga djeca odrastaju ne znajući podrijetlo hrane koju jedu – gdje i kako je proizvedena te koji proizvodi dozrijevaju u određenim sezonama. Države članice stoga bi mogle odabrati tematske obrazovne mjere koje bi povremeno mogle uključivati i druge poljoprivredne proizvode osim navedenih dvaju glavna proizvoda, kao što su primjerice jogurt, proizvodi od prerađenog voća i povrća, med, maslinovo ulje i slično. Popis svih proizvoda koji se isporučuju u okviru programa i njihovih nutritivnih svojstava moraju odobriti nacionalna zdravstvena tijela. Prateće obrazovne mjere morale bi biti izravno povezane s poljoprivrednim ciljevima programa te u skladu s ciljem promicanja zdrave prehrane.

4. PRORAČUNSKE IMPLIKACIJE

U usporedbi s opcijom „status quo”, prijedlog je neutralan što se tiče proračuna. U pogledu voća i povrća, u ovom je prijedlogu zadržana gornja granica proračuna koja je trenutno utvrđena Uredbom br. 1308/2013 (150 milijuna EUR po školskoj godini). Što se tiče mlijeka, prijedlog uključuje omotnicu od 80 milijuna EUR po školskoj godini, što odgovara očekivanom izvršenju proračuna i u skladu je s ukupnim iznosima za izdatke povezane s tržištem i izravne potpore uzete u obzir u Višegodišnjem financijskom okviru 2014. – 2020.

Što se tiče raspodjele izdataka, najveća će se potpora davati distribuciji i pratećim obrazovnim mjerama. I ostali troškovi, kao što su evaluacija, praćenje i izvješćivanje, bit će prihvatljivi za potporu, ali u ograničenijem opsegu. Gornje granice za troškove pratećih obrazovnih mjera i za ostale povezane troškove odredit će Komisija s obzirom na iskustvo stečeno s trenutnim programima.

² Posebni odbor za poljoprivredu, 11. studenoga 2013.

³ Uredba Vijeća (EU) br. 1370/2013 od 16. prosinca 2013. o određivanju mjera za utvrđivanje određenih potpora i subvencija povezanih sa zajedničkom organizacijom tržišta poljoprivrednih proizvoda (SL L 346, 20.12.2013., str.12.).

Detalji o proračunskim i financijskim implikacijama navedeni su u zakonodavnom financijskom izvještaju koji je priložen ovom prijedlogu.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni Uredbe (EU) br. 1308/2013 i Uredbe (EU) br. 1306/2013 u pogledu programa potpore za dostavu voća i povrća, banana te mlijeka u obrazovnim ustanovama**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 42. i članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁴,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁵,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Dijelom II. glavom I. poglavljem II. odjeljkom 1. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ predviđa se program distribucije voća i povrća te banana u školama i program distribucije mlijeka u školama.
- (2) Iskustvo stečeno u primjeni trenutačnih programa te zaključci vanjskih evaluacija i naknadna analiza različitih opcija politike ukazuju na zaključak da je razlog zbog kojeg su uspostavljena ta dva programa u školama još uvijek relevantan. U trenutačnom kontekstu opadajuće potrošnje voća i povrća, uključujući banane te mliječnih proizvoda, koju, među ostalim, pogoršavaju suvremeni trendovi potrošnje usmjereni prema prerađevinama koje često sadržavaju velike količine dodanog šećera, soli i masti, trebala bi dalje postojati potpora Unije za financiranje opskrbe djece u obrazovnim ustanovama odabranima poljoprivrednim proizvodima.
- (3) Analiza različitih opcija politike ukazuje na to da je jedinstveni pristup u okviru zajedničkog pravnog i financijskog okvira primjereniji i učinkovitiji u ostvarenju posebnih ciljeva koje zajednička poljoprivredna politika nastoji postići programom distribucije proizvoda u školama. To bi državama članicama omogućilo da u najvećoj mogućoj mjeri povećaju učinak distribucije unutar nepromijenjenog proračuna te povećaju učinkovitost upravljanja. Međutim, kako bi se uzele u obzir razlike između voća i povrća, uključujući i banane te mliječnih proizvoda i njihovih lanaca opskrbe, neki elementi, kao što proračunske omotnice, trebali bi ostati odvojeni. U svjetlu iskustva s trenutačnim programima, sudjelovanje u programu trebalo bi i dalje ostati

⁴ SL C , , str. .

⁵ SL C , , str. .

⁶ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i o stavljanju izvan snage uredbama Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671.).

dobrovoljno za države članice. Uzimajući u obzir da u državama članicama vladaju različite situacije u pogledu potrošnje, državama članicama koje sudjeluju u programima trebalo bi dati mogućnost da odaberu žele li distribuirati sve ili samo jedan od proizvoda prihvatljivih za opskrbu djece u obrazovnim ustanovama.

- (4) Utvrđen je trend opadanja potrošnje posebno svježeg voća i povrća uključujući banane te konzumnog mlijeka. Stoga je primjereno usredotočiti distribuciju u okviru školskih programa na te proizvode. Time bi se pomoglo i smanjenju organizacijskog opterećenja za škole, povećao bi se učinak distribucije u okviru ograničenog proračuna i to bi bilo u skladu s trenutačnom praksom jer se upravo ti proizvodi najčešće distribuiraju.
- (5) Obrazovne mjere kojima se podupire distribucija potrebne su kako bi program bio učinkovit u ostvarenju kratkoročnih i dugoročnih ciljeva povećanja potrošnje odabranih poljoprivrednih proizvoda i oblikovanja zdravije prehrane. S obzirom na njihovu važnost, tim bi se mjerama trebalo podupirati i distribuciju voća i povrća, uključujući i banane te distribuciju mlijeka. Trebale bi biti prihvatljive za potporu Unije. Kao prateće mjere, one predstavljaju kritično sredstvo povezivanja djece s poljoprivredom i njezinim raznolikim proizvodima te ispunjavanja ciljeva koji se žele postići programom, pa bi državama članicama trebalo dopustiti uključiti veći izbor poljoprivrednih proizvoda u svoje tematske mjere. Međutim, kako bi se promicale zdrave prehrambene navike, nacionalna zdravstvena tijela trebala bi biti uključena u proces te bi trebala odobriti popis tih proizvoda te dvije skupine proizvoda prihvatljivih za distribuciju i odlučiti o njihovim nutritivnim aspektima.
- (6) Kako bi se osiguralo dobro proračunsko upravljanje, treba predvidjeti gornju granicu potpore Unije za distribuciju voća i povrća, uključujući i banane te mlijeka, prateće obrazovne mjere i s tim povezane troškove. Ta bi gornja granica trebala odražavati trenutačno stanje. Na temelju stečenog iskustva i radi pojednostavljenja upravljanja, modele financiranja treba uskladiti i temeljiti na jedinstvenom pristupu što se tiče razine financijskog doprinosa Unije. Primjereno je stoga ograničiti razinu potpore Unije za cijenu proizvoda maksimalnom potporom Unije po obroku kako za voće i povrće, uključujući i banane, tako i za mlijeko te ukinuti načelo obveznog sufinanciranja voća i povrća uključujući banane. S obzirom na promjenjivost cijene predmetnih proizvoda, Komisiji treba delegirati ovlast za donošenje određenih akata u pogledu mjera kojima se određuju razine potpore Unije za cijenu obroka proizvoda te utvrđuje definicija obroka.
- (7) Kako bi se osiguralo učinkovito i ciljano korištenje sredstava Unije, Komisiji treba delegirati ovlast za donošenje određenih akata u pogledu mjera kojima se određuju indikativne raspodjele potpore Unije državama članicama te metoda preraspodjele potpore među državama članicama na temelju primljenih zahtjeva za potporu. Indikativne raspodjele treba odrediti odvojeno za voće i povrće, uključujući i banane te za mlijeko u skladu s dobrovoljnim pristupom distribuciji. Ključ za raspodjelu sredstava za voće i povrće, uključujući i banane, trebao bi odražavati trenutačne raspodjele po državama članicama, i to prema objektivnim kriterijima koji se temelje na broju djece u dobi od šest do deset godina izraženom kao udjel u populaciji, uzimajući u obzir i stupanj razvoja predmetnih regija. Kako bi se državama članicama omogućilo zadržavanje opsega trenutačnih programa te potaknulo druge na distribuciju mlijeka, za raspodjelu sredstava za mlijeko primjereno je koristiti kombinaciju dvaju ključeva, to jest dosadašnje korištenje sredstava od strane država članica u okviru Programa distribucije mlijeka u školama i broj djece u dobi od šest do deset godina izražen kao udjel u populaciji koji se kao objektivan kriterij koristi za

raspodjelu sredstava za voće i povrće, uključujući i banane. Kako bi se odredio ispravan omjer tih dvaju ključeva, Komisiji treba delegirati ovlast za donošenje određenih akata u vezi s donošenjem dodatnih pravila o ravnoteži između tih dvaju kriterija. Nadalje, s obzirom na stalne promjene demografskog stanja i stupnja razvoja regija u državama članicama, Komisiji treba delegirati ovlast za donošenje određenih akata u vezi s ocjenjivanjem koje se provodi svake tri godine kako bi se odredilo jesu li sredstva koja su dodijeljena državama članicama još uvijek u skladu s postojećim stanjem.

- (8) Kako bi se državama članicama koje su ograničene demografske veličine omogućila provedba isplativog programa, Komisiji treba delegirati ovlast za donošenje određenih akata u vezi s određivanjem minimalnog iznosa potpore Unije koji države članice imaju pravo primiti za voće i povrće uključujući banane te mlijeko.
- (9) U interesu dobrog upravljanja i gospodarenja proračunom, države članice koje žele sudjelovati u distribuciji voća i povrća, uključujući banane, i/ili mlijeka svake bi godine trebale podnijeti zahtjev za potporu Unije. Radi pojednostavljena postupaka i upravljanja, taj zahtjev treba podnijeti na temelju odvojenih zahtjeva za potporu. Nakon što primi zahtjeve država članica Komisija bi trebala odlučiti o konačnim dodjelama sredstava za voće i povrće, uključujući banane te za mlijeko u okviru odobrenih sredstava dostupnih u proračunu i nakon što uzme u obzir ograničene prijenose među alokacijama koji potiču određivanje prioriteta u distribuciji na temelju prehrambenih potreba. Komisiji treba delegirati ovlast za donošenje određenih akata u vezi s mjerama kojima se određuju uvjeti i ograničenja povezana s tim prijenosima.
- (10) Nacionalnu strategiju treba smatrati uvjetom za sudjelovanje država članica u programu te strateškim višegodišnjim dokumentom u kojemu se određuju ciljevi koje države članice trebaju ostvariti i njihovi prioriteti. Državama članicama treba dopustiti da ih redovito ažuriraju, osobito u svjetlu evaluacija i ponovnih procjena prioriteta ili ciljeva.
- (11) Kako bi se osigurala vidljivost programa, države članice trebale bi u svojoj strategiji objasniti kako će jamčiti dodanu vrijednost svojeg programa, posebno ako se proizvodi koji se financiraju u okviru programa Unije konzumiraju istodobno kad i drugi obroci koji se daju djeci u obrazovnoj ustanovi. Kako bi se osiguralo postizanje i učinkovitost edukativne svrhe programa Unije, Komisiji treba delegirati ovlast za donošenje određenih akata u vezi s pravilima o distribuciji proizvoda koji se financiraju u okviru programa Unije u odnosu na davanje drugih obroka u obrazovnim ustanovama i njihovu pripremu.
- (12) Kako bi se osiguralo da cijena proizvoda koji se daju djeci u okviru programa u potpunosti odražava iznos pružene potpore te da se subvencionirani proizvodi ne upotrebljavaju u druge svrhe, Komisiji treba delegirati ovlast za donošenje određenih akata u vezi s uspostavljanjem praćenja cijene u okviru programa.
- (13) S obzirom na to da se ukida načelo sufinanciranja distribucije voća i povrća, potrebno je izmijeniti odgovarajuće odredbe Uredbe (EU) br. 1306/2013⁷.

⁷ Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) br. 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013., str. 549.).

- (14) Uredbe (EU) br. 1308/2013 i (EU) br. 1306/2013 potrebno je na odgovarajući način izmijeniti. Kako bi se uzela u obzir periodičnost školske godine, nova pravila treba početi primjenjivati od 1. kolovoza 20XX.,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjena Uredbe (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda

Uredba (EU) br. 1308/2013 mijenja se kako slijedi:

1. Naslov dijela II. glave I. poglavlja II. odjeljka 1. zamjenjuje se sljedećim:
„POTPORA ZA OPSKRBU POLJOPRIVREDNIM PROIZVODIMA U OBRAZOVNIM USTANOVAMA”
2. Brišu se naslov „Pododjeljak 1.” i naslov „Program distribucije voća i povrća u školama”.
3. Članak 23. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 23.

Potpورا za opskrbu voćem i povrćem, bananama i mlijekom te za prateće obrazovne mjere i s tim povezane troškove

1. Potpora Unije dodjeljuje se u pogledu djece u obrazovnim ustanovama iz članka 22.:
 - (a) za opskrbu voćem i povrćem, bananama te mlijekom;
 - (b) za prateće obrazovne mjere i
 - (c) za pokriće određenih, s tim povezanih troškova logistike i distribucije, opreme, promidžbe, praćenja i ocjenjivanja.
2. Države članice koje žele sudjelovati u programu potpore uspostavljenom u stavku 1. (,školski program’) mogu distribuirati ili voće i povrće, uključujući banane, obuhvaćene oznakom KN 0401 ili mlijeko, ili oboje.
3. Kao uvjet za sudjelovanje u školskom programu, države članice sastavljaju na nacionalnoj i regionalnoj razini, prije sudjelovanja u školskom programu i potom svakih šest mjeseci, strategiju provedbe programa. Države članice mogu izmijeniti strategiju, posebno na temelju rezultata praćenja i ocjenjivanja. U strategiji se moraju obvezno utvrditi potrebe koje treba zadovoljiti, rangirati potrebe u smislu prioriteta, odrediti ciljana populacija te očekivani rezultati i kvantificirani ciljevi koje treba ostvariti u odnosu na početno stanje te utvrditi najprikladniji instrumenti i mjere za postizanje tih ciljeva.
4. Kako bi školski program učinile učinkovitim, države članice predviđaju prateće obrazovne mjere, koje mogu uključivati mjere i aktivnosti čiji je cilj povezati djecu s poljoprivredom i većim izborom poljoprivrednih proizvoda te ih obrazovati o pitanjima koja su s tim povezana, kao što su zdrave prehrabene navije, sprečavanje rasipanja hrane, lokalni prehrabeni lanci ili ekološka poljoprivreda.

5. Pri sastavljanju strategija države članice određuju popis proizvoda, osim voća i povrća, banana i mlijeka, koji se povremeno mogu uključiti u okviru pratećih obrazovnih mjera.
 6. Države članice odabiru proizvode koje će distribuirati ili uključiti u prateće obrazovne mjere na temelju objektivnih kriterija koji mogu uključivati zdravstvene i okolišne aspekte, kao i dostupnost tijekom sezone, raznolikost ili raspoloživost proizvoda, dajući prednost, koliko je to moguće, proizvodima podrijetlom iz Unije te osobito domaćoj kupnji, ekološkim proizvodima, kratkim lancima opskrbe ili koristima za okoliš.
 7. Kako bi promicale zdrave prehrabne navike, države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela za zdravstvo odobre popis svih proizvoda koji se isporučuju u okviru programa i da odluče o njihovim nutritivnim aspektima.”
4. Umeće se članak 23.a:

„Članak 23.a

Odredbe o financiranju

1. Potpora koja se u okviru školskog programa dodjeljuje za distribuciju proizvoda, prateće obrazovne mjere i s tim povezane troškove iz članka 23. stavka 1., ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 4., ne smije premašiti:
 - (a) za voće i povrće te banane: 150 milijuna EUR po školskoj godini;
 - (b) za mlijeko: 80 milijuna EUR po školskoj godini.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 227. kojima se određuje razina potpore Unije koja se može isplatiti za pokriće cijene obroka voća i povrća, uključujući banane te mlijeka i utvrđuje definicija obroka. Komisiju se ovlašćuje i za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 227. kojima se utvrđuje najmanji i najveći iznos financiranja pratećih obrazovnih mjera iz konačne godišnje raspodjele sredstava državama članicama.
2. Potpora iz stavka 1. dodjeljuje se svakoj državi članici uzimajući u obzir sljedeće:
 - (a) za voće i povrće, uključujući banane: objektivne kriterije koji se temelje na:
 - i. broju djece starosti od šest do deset godina, kao udjelu u populaciji;
 - ii. stupnju razvoja regija unutar države članice kako bi se osigurala veća potpora slabije razvijenim regijama u smislu članka 3. stavka 5. ove Uredbe, najudaljenijim regijama navedenima u članku 349. Ugovora ili manjim egejskim otocima u smislu članka 1. stavka 2. Uredbe (EU) br. 229/2013 i
 - (b) za mlijeko: prethodno korištenje sredstava u okviru prijašnjih programa opskrbe djece mlijekom i mliječnim proizvodima i objektivne kriterije koji se temelje na udjelu djece starosti od šest do deset godina.

Najmanje svake tri godine Komisija ocjenjuje jesu li indikativne raspodjele sredstava za voće i povrće, uključujući i banane te za mlijeko i dalje u skladu s objektivnim kriterijima iz ovog stavka.

3. Države članice svake godine podnose zahtjev za sudjelovanje u školskom programu podnoseći zahtjev za potporu Unije za svaki proizvod iz članka 23. stavka 1. točke (a) koji žele distribuirati.
 4. Ne premašujući sveukupnu gornju granicu od 230 milijuna EUR koja proizlazi iz iznosa iz stavka 1. točaka (a) i (b), države članice mogu prenijeti do 15 % svojih indikativnih alokacija za voće i povrće, uključujući i banane te za mlijeko na druge sektore u skladu s uvjetima koje određuje Komisija delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 227.
 5. Školski program ne dovodi u pitanje nijedan zasebni nacionalni školski program koji je u skladu s pravom Unije.
 6. Države članice mogu, kao dodatak potpori Unije, odobriti nacionalnu potporu u skladu s člankom 217.
 7. Unija isto može financirati, na temelju članka 6. Uredbe (EU) br. 1306/2013, mjere za informiranje, praćenje i ocjenjivanje vezane uz školski program, uključujući mjere osvješćivanja javnosti i odgovarajuće mjere umrežavanja.
 8. Države članice koje sudjeluju u programu promoviraju, na mjestima gdje se distribuira hrana, svoju uključenost u program potpore i činjenicu da ga subvencionira Unija. Države članice osiguravaju dodanu vrijednost i vidljivost školskog programa Unije u odnosu na druga jela koja se dijele u obrazovnim ustanovama.”
5. Članci 24. i 25. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 24.

Delegirane ovlasti

1. U svrhu promicanja zdravih prehrambenih navika djece te kako bi se osiguralo da je potpora u okviru školskog programa namijenjena djeci u ciljanoj skupini iz članka 22., Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 227. u vezi s pravilima o:
 - (a) dodatnim kriterijima koji se odnose na usmjeravanje potpore država članica;
 - (b) odobravanju i odabiru podnositelja zahtjeva za potporu od strane država članica;
 - (c) sastavljanju nacionalnih ili regionalnih strategija i o pratećim obrazovnim mjerama.
2. Kako bi se osiguralo učinkovito i usmjereno korištenje sredstava Unije, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 227. o:
 - (a) indikativnoj raspodjeli potpore za voće i povrće, uključujući banane te za mlijeko između država članica i o reviziji te raspodjele nakon ocjene iz članka 23.a stavka 2. drugog podstavka, minimalnim iznosima potpore Unije za svaku državu članicu, metodi preraspodjele dodijeljenih sredstava između država članica na temelju primljenih zahtjeva za potporu te o dodatnim pravilima o tome kako se kriteriji iz članka 23.a stavka 2. uzimaju u obzir pri raspodjeli sredstava;

- (b) uvjetima koji se odnose na prijenose između raspodjela sredstava za voće i povrće, uključujući i banane te za mlijeko;
 - (c) troškovima i/ili mjerama koje ispunjavaju uvjete za potporu Unije i o mogućnosti utvrđivanja minimalnih i maksimalnih iznosa za određene troškove;
 - (d) obvezi država članica da prate i ocjenjuju učinkovitost svojeg školskog programa.
3. U svrhu promicanja svijesti o programu Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 227. kojima se od država članica u kojima je uspostavljen školski program zahtijeva da javnosti predstave subvencijsku ulogu potpore Unije.
4. Kako bi se osigurala dodana vrijednost i vidljivost programa Unije, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 227. u vezi s pravilima o distribuciji proizvoda u odnosu na druga jela koja se dijele u obrazovnim ustanovama.
5. Uzimajući u obzir da je potrebno osigurati da se potpora odražava u cijeni po kojoj su proizvodi dostupni u okviru školskog programa, Komisija može delegiranim aktima u skladu s člankom 227. donijeti pravila o uspostavi praćenja cijena u okviru programa.

Članak 25.

Provedbene ovlasti u skladu s postupkom ispitivanja

Komisija može provedbenim aktima donijeti mjere potrebne za primjenu ovog odjeljka, uključujući:

- (a) konačnu raspodjelu potpore za voće i povrće, uključujući i banane, i/ili za mlijeko između država članica koje sudjeluju u programu, i to unutar gornjih granica utvrđenih u članku 23.a stavku 1., uzimajući u obzir prijenose iz članka 23.a stavka 4.;
 - (b) podatke koje moraju sadržavati strategije država članica;
 - (c) zahtjeve za dodjelu potpore i plaćanja;
 - (d) metode obavješćivanja javnosti o školskom programu i odgovarajuće mjere umrežavanja;
 - (e) podnošenje, oblik i sadržaj izvješća o praćenju i ocjenjivanju koja sastavljaju države članice koje sudjeluju u školskom programu;
 - (f) upravljanje praćenjem cijena.”
6. Briše se pododjeljak 2.
7. Članak 217. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 217.

Nacionalna plaćanja za distribuciju proizvoda djeci

Države članice mogu, kao dodatak potpori Unije predviđenoj člankom 23., provoditi nacionalna plaćanja za dostavu proizvoda djeci u obrazovnim ustanovama ili za vezane troškove iz članka 23. stavka 1. točke (c).

Države članice mogu financirati ta plaćanja pristojbama u predmetnom sektoru ili drugim doprinosom iz privatnog sektora.

Države članice mogu, kao dodatak potpori Unije predviđenoj člankom 23., provoditi nacionalna plaćanja za financiranje pratećih obrazovnih mjera iz članka 23. stavka 4.”

8. Briše se Prilog V.

Članak 2.

Izmjena Uredbe (EU) br. 1306/2013

U članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1306/2013, točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Financijski doprinos Unije mjerama koje se odnose na bolesti životinja i gubitak povjerenja potrošača iz članka 220. Uredbe (EU) br. 1308/2013.”

Članak 3.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. kolovoza X godine.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Odgovarajuće područje/područja politike u strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Cilj/ciljevi
- 1.5. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.6. Trajanje i financijski utjecaj
- 1.7. Predviđena metoda/metode upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevare i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINACIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslov/naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunska linija/linije u okviru rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi
- 3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva za poslovanje*
 - 3.2.3. *Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva administrativne prirode*
 - 3.2.4. *Usklađenost s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom*
 - 3.2.5. *Sudjelovanje trećih strana u financiranju*
- 3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1308/2013 i Uredbe (EU) br. 1306/2013 u pogledu programa potpore za dostavu voća i povrća, banana te mlijeka u obrazovnim ustanovama

Uredba Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1370/2013 o određivanju mjera za utvrđivanje određenih potpora i subvencija povezanih sa zajedničkom organizacijom tržišta poljoprivrednih proizvoda

1.2. Odgovarajuće područje/područja politike u strukturi ABM/ABB⁸

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

Prijedlog/inicijativa odnosi se na **ново djelovanje**

Prijedlog/inicijativa odnosi se na **ново djelovanje nakon pokusnog projekta/pripremnog djelovanja**⁹

Prijedlog/inicijativa odnosi se na **produženje postojećeg djelovanja**

Prijedlog/inicijativa odnosi se na **djelovanje koje je preusmjereno na novo djelovanje**

1.4. Cilj/ciljevi

1.4.1. Višegodišnji strateški cilj/ciljevi Komisije na koje se odnosi prijedlog/inicijativa

Cilj je prijedloga održivo povećati udjel voća i povrća te mliječnih proizvoda u prehrani djece i time pridonijeti ciljevima zajedničke poljoprivredne politike (ZPP), a to su stabiliziranje tržišta i dugoročno osiguranje potražnje. Cilj mu je i pridonijeti širim ciljevima javnog zdravlja, a to su smanjenje prekomjerne tjelesne mase i pretilosti te bolesti povezanih s prehranom stvaranjem održivih zdravih prehrambenih navika.

1.4.2. Posebni cilj/ciljevi i odgovarajuća aktivnost/aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

Posebni cilj: Poboľjšati pristup hrani za osjetljive socijalne skupine

Odgovarajuća aktivnost/aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB: 05 02 „Intervencije na poljoprivrednim tržištima”

1.4.3. Očekivani rezultat/rezultati i utjecaj

Očekuje se da će prijedlogom promijeniti znanja, stajališta i sklonosti mladih građana u vezi s hranom i njezinim izvorima te njihova percepcija poljoprivrede i njezinih proizvoda.

Očekuje se i da će se boljim usmjeravanjem potpore EU-a povećati učinkovitost distribucije proizvoda u odnosu na troškove.

Osim toga, povećao bi se dio proračuna namijenjen pratećim mjerama i time bi se poboljšao njihov utjecaj na potrošnju ciljane skupine te premostio raskorak između obrazovnih dimenzija Programa distribucije voća u školama (*School Fruit Scheme – SFS*) i Programa distribucije mlijeka u školama (*School Milk Scheme – SMS*).

⁸ ABM: Activity-Based Management (upravljanje po djelatnostima) – ABB: Activity-Based Budgeting (priprema proračuna na temelju djelatnosti)

⁹ Kako je navedeno u članku 54. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

Konačno, doveo bi do zajedničkog okvira po državi članici i do veće vidljivosti intervencije EU-a.

1.4.4. *Pokazatelji rezultata i utjecaja*

Utvrđene su tri razine pokazatelja u vezi s ciljevima:

Pokazatelji utjecaja:

- promjena u izravnoj i neizravnoj konzumaciji svježeg voća i povrća u djece nakon 5 godina intervencije
- promjena u izravnoj i neizravnoj konzumaciji svježeg voća i povrća u djece nakon 5 godina intervencije
- poboljšanje ukupne kvalitete prehrane

Pokazatelji glavnih rezultata:

- % raspoloživog proračuna potrošenog na prateće mjere
- % provedenih pratećih mjera povezanih s poljoprivredom i poljoprivrednim proizvodima
- razina učinkovitosti trošenja sredstava za promicanje konzumacije poljoprivrednih proizvoda u školama

Pokazatelji glavnih učinaka:

- broj pratećih mjera provedenih u državama članicama
- broj djece obuhvaćene pratećim mjerama i udjel u ukupnom broju djece koja sudjeluje u programu
- broj pratećih mjera država članica povezanih s poljoprivredom
- trošak po obroku
- broj država članica, škola i djece uključenih u program
- količine proizvoda distribuiranih u školama (broj obroka svježeg voća i povrća te mlijeka)

1.5. **Osnova prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Zahtjev/zahtjevi koje je potrebno kratkoročno ili dugoročno ispuniti*

Potrebe na kojima se temelji prijedlog potreba su za održivim povećanjem konzumacije voća i povrća te mlijeka u djece i potreba za oblikovanjem njihovih zdravih prehrambenih navika.

Školski programi u okviru ZPP-a kakvi se trenutačno provode imaju određene slabosti u načinu na koji su osmišljeni i nedostatke u funkcioniranju koje treba riješiti, a koji ograničavaju njihov potencijal za postizanje ciljeva promicanja potrošnje poljoprivrednih proizvoda (tržišni cilj) i zdrave prehrane kod školske djece (zdravstveni cilj).

Utvrđeni se problemi odnose na raskorak između oblika programa i njihovih ciljeva (različiti obrazovni alati u okviru dvaju programa), nedostatak usklađenosti i dosljednosti između dvaju programa te nedostatci koji ograničavaju neposredan učinak trošenja sredstava (veliko administrativno i organizacijsko opterećenje kod obaju programa, nedovoljno izvršenje proračuna od 30 % kod Programa distribucije voća u školama, mogući učinak mrtvog tereta i nizak omjer troškova i koristi kod Programa distribucije mlijeka u školama).

Pokretači problema uglavnom su povezani s regulatornim propustima, drukčijim financijskim okvirima, drukčijom provedbom u državama članicama i s nekim vanjskim faktorima.

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a*

Djelovanje na razini EU-a osigurava sredstva potrebna za inicijative širom EU-a i dodatne izvore financiranja koji omogućuju državama članicama da prošire opseg svojih djelovanja i povećaju njihovu učinkovitost. Kad bi se države članice morale osloniti samo na vlastite financijske resurse, većina njih ne bi bila u stanju provesti ambiciozne inicijative. Ono pridonosi i većoj vjerodostojnosti programa u državama članicama i poboljšanju slike i svijesti o EU-u. Okvir EU-a ima dodanu vrijednost jer omogućuje kontinuirano znanje, transparentnost te prijenos i razmjenu iskustva.

1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Trenutačno postoje dva programa distribucije u školama koja financira EU, a koja se provode u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) i izričito su usmjerena na djecu u školama, a to su Program distribucije mlijeka u školama i Program distribucije voća u školama. Oba programa imaju zajednički cilj, a to je trajno povećati udjel tih proizvoda u prehrani djece u ranoj fazi kada se formiraju njihove prehrambene navike, čime se pridonosi postizanju ciljeva ZPP-a, osobito stabilizaciji tržišta i dugoročnom osiguranju potražnje. Osim toga, programi su u skladu sa širim ciljevima javnog zdravlja s obzirom na to da pridonose oblikovanju održivih zdravih prehrambenih navika.

Međutim, unatoč tome što su se ti programi na pozitivan način uklopili u škole i što se priznaje njihov potencijal, zaključci do kojih se došlo na temelju različitih izvješća – osobito vanjskih evaluacija Programa distribucije voća u školama i Programa distribucije mlijeka u školama, koje je pokrenula Komisija, i posebnog izvješća br. 10/2011 Europskog revizorskog suda – te iskustvo stečeno tijekom višegodišnje provedbe ukazali su na to da je oba programa potrebno dodatno poboljšati kako bi se povećala učinkovitost i djelotvornost njihova upravljanja. Nedavnim dogovorom o reformi ZPP-a već su obuhvaćeni neki od utvrđenih problema.

1.5.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*

Uzimajući u obzir sektorske posebnosti prijedlog je usklađen s promicanjem poljoprivrednih proizvoda. Isto tako je u skladu s ciljevima javnog zdravlja (regulacija tjelesne mase, zdravstvene nejednakosti), pojednostavljenjem te načelima i ciljevima formuliranima u Strategiji Europa 2020.

1.6. Trajanje i financijski utjecaj

Prijedlog/inicijativa **ograničenog trajanja**

- prijedlog/inicijativa na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- financijski utjecaj od GGGG do GGGG

Prijedlog/inicijativa **neograničenog trajanja**

- provedba s razdobljem osnivanja od GGGG do GGGG,
- nakon čega slijedi sveobuhvatno djelovanje.

1.7. Predviđena metoda/metode upravljanja¹⁰

Izravno upravljanje Komisije

- koje provode njezine službe, uključujući i njezino osoblje u delegacijama Unije;
- koje provode izvršne agencije;

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

Neizravno upravljanje delegiranjem zadaća provedbe na:

- treće zemlje ili tijela koja su one odredile;
- međunarodne organizacije i njihove agencije (treba ih navesti);
- EIB i Europski investicijski fond;
- tijela iz članaka 208. i 209. Financijske uredbe;
- tijela javnog prava;
- tijela uređena javnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj pružaju odgovarajuća financijska jamstva;
- tijela uređena javnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja pružaju odgovarajuća financijska jamstva;
- osobe kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u okviru ZVSP-a na temelju glave V. Ugovora o Europskoj uniji i koje su određene u odgovarajućem temeljnom aktu.

¹⁰ Informacije o načinima upravljanja i upućivanju na Financijsku uredbu dostupne su na internetskim stranicama BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja

U novom su sustavu nadzor i evaluacija uključeni u troškove koji su prihvatljivi za potporu EU-a zbog njihove važnosti za dobro upravljanje i ocjenu djelotvornosti/učinkovitosti upravljanja u ostvarenju utvrđenih ciljeva. Uspostavljena je i povezanost s višegodišnjom (šestogodišnjom) nacionalnom/regionalnom strategijom.

Nadzor će se provoditi na temelju godišnjih izvješća država članica koja sadržavaju informacije o iskorištenom proračunu, broju uključenih škola/djece i njihovu udjelu u ukupnom broju škola/djece ciljane skupine, učestalosti, trajanju, vremenu i sustavu raspodjele, prosječnoj težini i cijeni obroka, prosječnoj potrošnji po djetetu i ukupnim distribuiranim količinama. Nadalje, nadzirat će se i prateće mjere, i to u pogledu korištenih metoda i njihova troška, učestalosti, uključenih škola/djece, uključenosti zainteresiranih strana, distribuiranih proizvoda.

Postupak evaluacije sastojat će se od izvješća o evaluaciji država članica nakon pet godina provedbe programa kako bi se izmjerili srednjoročni učinci, nakon čega će slijediti vanjska evaluacija diljem EU-a godinu dana nakon evaluacija država članica kako bi se ocijenila provedba programa na razini država članica i na razini EU-a te ukupna djelotvornost, učinkovitost, dosljednost i važnost u skladu s Komisijinim standardima i smjernicama za evaluaciju. Osim toga, mogla bi se predvidjeti vanjska studija o pokazateljima dugoročnog učinka.

Vanjske evaluacije Programa distribucije voća u školama i Programa distribucije mlijeka u školama te posebno izvješće Revizorskog suda br. 10/2011 o tim programima već su uzeti u obzir pri osmišljavanju postupaka nadzora i evaluacije koji se odnose na novi program.

2.2. Sustav upravljanja i kontrole

2.2.1. Utvrđeni rizik/rizici

Opći rizik koji se može utvrditi odnosi se na učinkovitost programa, tj. da potpora EU-a dođe do krajnjih korisnika programa i da učinkovito pridonese ostvarenju ciljeva programa.

Sadašnje iskustvo stečeno provedbom Programa distribucije voća u školama ukazuje na to da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti odabiru podnositelja zahtjeva za potporu i postupcima nabave koji se primjenjuju za sklapanje ugovora o distribuciji, promidžbi, nadzoru i evaluaciji. Odredbe o kontroli obuhvaćaju i provedbu navedenih ugovora. Javna nabava potencijalni je problem za školski program.

Za druge rizike, kao što su mogući učinak mrtvog tereta i pretjerani troškovi distribuiranih proizvoda ili marža za dobavljače, mogu se predvidjeti osiguranja (npr. na razini potpore EU-a po obroku).

Što se tiče pratećih mjera, mogao bi postojati rizik preklapanja s obrazovnim mjerama koje se provode u školama i s promicanjem poljoprivrednih proizvoda. Kako bi se to izbjeglo, u utvrđivanju tih mjera sudjelovat će znanstveno-stručna skupina EU-a i jasno će se navesti njihova povezanost s ciljevima novog programa. Odredbe o kontroli koje se odnose na prateće mjere bave se pitanjem autentičnosti

izdataka općenito te pružaju jamstva i u slučajevima kad se provedba tih mjera povjerava vanjskim izvršiteljima.

2.2.2. *Informacije o uspostavljenom sustavu unutarnje kontrole*

Agencije za plaćanja i delegirana nadzorna tijela na razini države članice čine sustav kontrole.

Godišnja izvješća država članica o kontrolama i provjerama, koja se temelje na onima koja se već koriste za trenutačni Program distribucije voća u školama i Program distribucije mlijeka u školama, bit će potrebna kako bi se pružili podaci o provedenom administrativnom upravljanju i provjerama na terenu.

Osim toga, unutarnji sustav upravljanja i kontrole oslanjat će se na evaluacijska izvješća država članica i na evaluaciju provedenu na razini EU-a. Konačno, znanstveno-stručna skupina EU-a pružat će državama članicama i Komisiji savjete o provedbi, nadzoru i evaluaciji.

2.2.3. *Procjena troškova i koristi kontrola i procjena očekivane razine rizika od pogreške*

Školski će sustav biti obuhvaćen postojećim sustavom kontrole i upravljanja rashodima EFJP-a.

Smatra se da prijedlog neće dovesti do povećanja stope pogreške za EFJP.

2.3. **Mjere za sprečavanje prijevare i nepravilnosti**

Primjenjivat će se Uredba (EU) br. 1306/2013 o financiranju, upravljanju i nadzoru ZPP-a.

Općenito, sustavi kontrole predviđaju iscrpne administrativne kontrole 100 % zahtjeva za potporu, unakrsne provjere s drugim bazama podataka kad se to smatra primjerenim te provjere na terenu prije plaćanja za minimalan broj transakcija, ovisno o riziku povezanom s predmetnim sustavom. Ako se tim provjerama otkrije veliki broj nepravilnosti, moraju se provesti dodatne provjere.

Osim toga, paket zakonodavnih mjera za reformu ZPP-a predviđa da države članice moraju sprečavati, otkrivati i ispravljati nepravilnosti i prijevare, izricati učinkovite, razmjerne i odvraćajuće kazne u skladu sa zakonodavstvom Unije i nacionalnim pravom te vratiti sve nepravilno isplaćene iznose uvećane za kamate. Uključuje mehanizam automatskog poravnanja za slučajeve nepravilnosti, koji predviđa da ako se povrat ne osigura u roku od četiri godine od zahtjeva za povratom ili u roku od osam godina u slučaju kad je pokrenut sudski postupak, iznose za koje nije osiguran povrat snosi predmetna država članica. Taj mehanizam snažno potiče države članice da što je moguće brže osiguraju povrat nepravilno isplaćenih iznosa.

U početnoj fazi novog programa, premda nije predviđeno formalno odobrenje EU-a za strategije država članica, odredbe o njihovom sadržaju (i po mogućnosti uzorak) omogućit će rano utvrđivanje i sprečavanje rizika prijevara.

Tijekom provedbe, zahtjevi za pravnim tumačenjem i savjetima upućeni Komisiji i/ili znanstveno-stručnoj skupini EU-a isto će tako pomoći državama članicama u izbjegavanju prijevara.

Osim toga, provodit će se *ex post* provjere i strogo će se istraživati svi navodi o prijevernoj zlouporabi programa.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov/naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunska linija/linije u okviru rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi

- Postojeće proračunske linije u okviru rashoda

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
			zemalja EFTA-e ¹²	zemalja kandidatkinja ¹³	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
2	05 02 08 12 – Program distribucije voća u školama	Dif./nedif.	NE	NE	NE	NE
2	05 02 12 08 – Program distribucije mlijeka u školama	Dif./nedif.	NE	NE	NE	NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
			zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	NP		NE	NE	NE	NE

¹¹ Dif. = diferencirana odobrena sredstva / nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

¹² EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

¹³ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	2	Održivi rast: prirodni resursi
--	---	--------------------------------

Glavna uprava: AGRI			2014. ¹⁴	2016. ¹⁵	2017.	2018.	2019.	2020.	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje									
05 02 08 12 – Program distribucije voća u školama	Preuzete obveze	(1)	122	0	0	0	0	0	0
	Plaćanja	(2)	122	0	0	0	0	0	0
05 02 12 08 – Program distribucije mlijeka u školama ¹⁶	Preuzete obveze	(1a)	75	0	0	0	0	0	0
	Plaćanja	(2a)	75	0	0	0	0	0	0
UKUPNA odobrena sredstva	Preuzete obveze	=1+1a	197	0	0	0	0	0	0
	Plaćanja	=2+2a	197	0	0	0	0	0	0
• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Preuzete obveze	(4)	197	0	0	0	0	0	0
	Plaćanja	(5)	197	0	0	0	0	0	0
• UKUPNA odobrena sredstva administrativne prirode koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNA odobrena sredstva		Preuzete obveze =4+6	197	0	0	0	0	0	0

¹⁴ Iznosi za proračun 2014. navedeni su samo za informaciju.

¹⁵ Radi usporedbe, pretpostavlja se da će provedba početi u 2016. Osim toga, povećanje omotnice za voće u školama dogovoreno reformom ZPP-a (Uredba Vijeća (EU) br. 1370/2013 o određivanju mjera za utvrđivanje određenih potpora i subvencija povezanih sa zajedničkom organizacijom tržišta poljoprivrednih proizvoda) provest će se od školske godine 2014./2015. i pretpostavlja se da će iznos biti iskorišten u cijelosti.

¹⁶ Za program distribucije mlijeka prijedlogom se predviđa utvrđivanje omotnice u visini od 80 milijuna EUR po školskoj godini. To odgovara očekivanoj razini izvršenja proračuna i u skladu je s ukupnim iznosima za izdatke povezane s tržištem i izravne potpore uzete u obzir u Višegodišnjem financijskom okviru 2014. – 2020.

za NASLOV 2 višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	=5+6	197	0	0	0	0	0	0
---	----------	------	-----	---	---	---	---	---	---

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	5	„Administrativni rashodi”							
---	----------	---------------------------	--	--	--	--	--	--	--

milijuna EUR

			2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	UKUPNO
GU: AGRI								
• Ljudski potencijali			0	0	0	0	0	0
• Ostali administrativni rashodi			0	0	0	0	0	0
GU AGRI UKUPNO	Odobrena sredstva		0	0	0	0	0	0

UKUPNA odobrena sredstva za NASLOV 5 višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne preuzete obveze = ukupna plaćanja)	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---

milijuna EUR

			2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1 do 5 višegodišnjeg financijskog okvira	Preuzete obveze		0	0	0	0	0	0
	Plaćanja		0	0	0	0	0	0

3.2.2. Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva za poslovanje

- X Za prijedlog/inicijativu nije potrebno korištenje odobrenih sredstava za poslovanje
- Za prijedlog/inicijativu potrebno je korištenje odobrenih sredstava za poslovanje, kako je objašnjeno u nastavku:

Odobrena sredstva za preuzete obveze u milijunima EUR

Navesti ciljeve i rezultate			2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		UKUPNO		
	REALIZACIJA (rezultati)														
	Vrsta rezultata ¹⁷	Prosječni trošak po rezultatu	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	
POSEBNI CILJ			Poboljšati pristup hrani za osjetljive socijalne skupine												
Rezultati	Br. pratećih mjera														
Rezultati	Br. djece obuhvaćene pratećim mjerama														
Rezultati	Br. pratećih mjera povezanih s poljoprivredom														
UKUPNI TROŠAK															

¹⁷ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr. broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

3.2.3. Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva administrativne prirode

3.2.3.1. Sažetak

- Za prijedlog/inicijativu nije potrebno korištenje administrativnih odobrenih sredstava
- Za prijedlog/inicijativu potrebno je korištenje administrativnih odobrenih sredstava, kako je objašnjeno u nastavku:

milijuna EUR

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	UKUPNO
--	-------	-------	-------	-------	-------	--------

NASLOV 5 višegodišnjeg financijskog okvira						
Ljudski potencijali	0	0	0	0	0	0
Ostali administrativni rashodi	0	0	0	0	0	0
Međubroj za NASLOV 5 višegodišnjeg financijskog okvira	0	0	0	0	0	0

UKUPNO	0	0	0	0	0	0
---------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Potrebe za ljudskim potencijalima ispunit će se angažiranjem osoblja Glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar Glavne uprave te, po potrebi, iz bilo kojih dodatnih sredstava koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.3.2. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih potencijala

- Za prijedlog/inicijativu nije potrebno korištenje ljudskih potencijala.
- Za prijedlog/inicijativu potrebno je korištenje ljudskih potencijala, kako je objašnjeno u nastavku:

Procjenu navesti u ekvivalentu punog radnog vremena

		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
XX 01 01 01 (sjedišta i predstavništva Komisije)		4	4	4	4	4
XX 01 01 02 (delegacije)						
XX 01 05 01 (neizravna istraživanja)						
10 01 05 01 (izravna istraživanja)						
XX 01 02 01 (UO, UNS, UsO iz „opće omotnice”)						
XX 01 02 02 (UO, LO, UNS, UsO i MSD, u delegacijama)						
XX 01 04 yy	- u sjedištima					
	- u delegacijama					
XX 01 05 02 (UO, UNS, UsO – neizravna istraživanja)						
10 01 05 02 (UO, UNS, UsO – izravna istraživanja)						
Ostale proračunske linije (navesti)						
UKUPNO (*)		4	4	4	4	4

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim potencijalima ispunit će se angažiranjem osoblja Glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar Glavne uprave te, po potrebi, iz bilo kojih dodatnih sredstava koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Upravljanje zakonodavstvom, kreiranje politike, ekonomske analize i savjetovanje, koordinacija i savjetovanje među službama, unutarnja komunikacija i obavješćivanje javnosti, predstavljanje institucije i pregovaranje, postupanje sa statističkim podacima,
Vanjsko osoblje	

3.2.4. *Usklađenost s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom*

- Prijedlog/inicijativa u skladu je s postojećim višegodišnjim financijskim okvirom.
- Prijedlog/inicijativa uključuje reprogramiranje odgovarajućeg naslova višegodišnjeg financijskog okvira.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna je primjena instrumenta za financijsku fleksibilnost ili revizija višegodišnjeg financijskog okvira.

3.2.5. *Sudjelovanje trećih strana u financiranju*

- Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sufinanciranje trećih strana.
- Prijedlogom/inicijativom predviđa se sufinanciranje prema sljedećoj procjeni:

Sudjelovanje Unije u financiranju programa navedeno je u članku 1. točki 3. nacrtu Uredbe. Osim toga, razina potpore Unije (paušalni iznos) za pokriće troška obroka za voće i povrće te mlijeko utvrdit će se delegiranim aktima.

Razina doprinosa EU-a za pokriće troškova proizvoda ograničava se maksimalnim iznosom potpore EU-a po obroku kako za voće i povrće, tako i za mlijeko. Države članice imaju mogućnost dodjeljivati nacionalne dodatke ili privlačiti privatno financiranje kako bi povećale opseg i/ili intenzitet svoje intervencije u pogledu školskih programa. U ovoj fazi nije moguće kvantificirati ukupan iznos doprinosa trećih strana s obzirom na raznolikost trećih strana (javne i/ili privatne) i nedostatak relevantnih informacija u ovom trenutku.

3.3. **Procijenjeni utjecaj na prihode**

- Prijedlog/inicijativa nema financijski utjecaj na prihode.
- Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski utjecaj:
 - na vlastita sredstva
 - na razne prihode